

Willem van den Born, Vitens

'Niet voor een **baantje** in de OR'

Als 17-jarig broekie begon hij als monteur, 43 jaar later gaat Willem van den Born nog elke dag fluitend naar z'n werk. In z'n rijdende Vitens-werkplaats slash -kantoor kan hij prima tussendoor wat OR-werk doen, als dat nodig is.

6.15 uur Eigenlijk hoeft hij nog niet op, maar Willem van den Born moest lang om half acht op pad en krijgt dat ritme er niet meer uit. Dus neemt hij lekker de tijd om wakker te worden, krantje te lezen, boterham te eten en broodtrommel voor de lunch en twee flesjes kraanwater voor onderweg te vullen. En zich goed warm aan te kleden: het is een frisse winterdag en hij zal een groot deel van de dag buiten zijn.

8.00 uur Vanuit z'n huis in Hilversum gaat hij op weg naar z'n eerste klus. Meestal werkt hij rondom z'n woonplaats, maar nu moet hij naar Scherpenzeel, net over de Gelderse grens. 'We werken zowel voor bedrijven als particulieren, alles door elkaar, heel afwisselend. We zijn een soort ANWB voor het waterleidingnet. Gisteren was ik de hele dag op bouwplaatsen aan de slag om lekkages op te lossen, vandaag zal ik vooral "in de put" zitten bij mensen thuis, zag ik in de planning.'

8.15 uur Eerst langs bij steunpunt Soestduinen, een antiek pompstation dat nog werkt maar door de automatisering goeddeels leegstaat. De locatie functioneert nu vooral als onderdelenmagazijn van de regio, met alle materialen voor leidingen tot zestien centimeter doorsnee. Van den Born haalt er een

wacker op: een trilplaat om aarde of stenen aan te stampen. Hij neemt een bakje koffie en maakt een praatje met een collega-monteur die ernstig ziek is, maar die niets liever wil dan blijven werken.

'De meeste mensen bij ons hebben veel hart voor de zaak', weet Van den Born. 'Helaas zorgt dat er niet voor dat we genoeg kandidaat-OR-leden hebben. Ik vond het na twaalf jaar mooi geweest, dus heb geprobeerd anderen bereid te vinden, maar dat lukt maar moeilijk. Dus ik ga waarschijnlijk toch nog een rondje mee na de verkiezingen van 16 maart.'

'Hoe dat komt? We zijn monteurs, doe-mensen, die kijken vaak op tegen de OR, denken dat ze er niks te zoeken hebben. Dat is natuurlijk niet waar, er moeten naast kantoormensen juist ook mensen van de vloer in. Als ze maar wel beseffen dat OR-leden er niet voor hun eigen bestwil zitten: de OR gaat over alle afdelingen en nooit over geld, laat staan over je eigen situatie. Wie dat denkt, raakt snel gefrustreerd.'

Zelf liet hij zich overhalen door een bevriende collega. 'In het werkoverleg wist ik het altijd goed te vertellen, ik nam het ook geregeld op voor anderen. Waarom stel je je niet verkiesbaar voor de OR, zei hij. Van de zijlijn mopperen en niks doen past niet bij mij, en ik was ook wel nieuwsgierig naar hoe besluiten tot

'Het is zwaar werk, maar ik zie er nooit tegenop. Wie doet er nou 43 jaar hetzelfde werk met de pest in z'n lijf?'

stand kwamen, dus verzamelde handtekeningen en werd gekozen.'

'Ik voer geen campagne om steun te krijgen voor een volgende termijn. Ik zit niet voor mezelf in de OR, niet voor een baantje, ik zit er om mensen te vertegenwoordigen. De monteurs kennen me en vertrouwen me, tenminste dat denk ik, dus als ze me nog willen, komt het goed.'

8.45 uur Een takel zorgt ervoor dat de loeizware wacker een plekje krijgt in Van den Borns Renault-bus. Arbo heeft de volle aandacht, van bedrijf én ondernemingsraad, al is Van den Born er ietsje minder nauw bij betrokken sinds hij uit de drukke vgw-commissie is. Wel weet hij dat de situatie enorm verbeterd is ten opzichte van zijn begintijd. 'We deden toen alles zelf, inclusief (hoofd)leidingen aanleggen. Met loodverbindingen, dat

LEVENSLOOP

Willem van den Born (60) ging na de lts een jaar naar de bedrijfsschool van Philips om machinebankwerker te worden. Z'n vader zag een advertentie in de krant voor leerling-fitters bij Waterleidingmaatschappij Midden-Nederland (WMN). Hij deed daar de driejarige opleiding tot installatiemonteur, ging in dienst en kwam daarna terug bij de WMN in Hilversum om er nooit meer weg te gaan. Hij kreeg alleen andere werkgevers omdat ze samengingen met andere bedrijven, eerst Hydron en in 2006 Vitens.

kun je je nu niet meer voorstellen. Er was één pomp beschikbaar op acht of negen bussen, als je die nodig had, moest je 'm halen. Nu hebben we zo goed als alles zelf bij ons en hebben we veel veiligheidsvoorzieningen. We doen voornamelijk onderhoudswerk. Storingen zijn er ook veel minder door alle verbeteringen aan het leidingnetwerk. Neemt niet weg dat het nog steeds zwaar werk is, hoor. Geen punt, ik heb m'n werk altijd leuk gevonden, zie er nooit tegenop en dan hou je het makkelijk vol. Wie doet er nou 43 jaar hetzelfde werk met de pest in z'n lijf?'

9.15 uur Eerder deze week deed Vitens een reparatie in een woonstraat in Scherpenzeel. De leiding lekte al een tijdlang zachtjes tot het water door de stenen kwam en de bewoners Vitens belden. Willem van den Born dicht en bestraat het gat vandaag provisorisch. Voor hij begint, zwaait hij vriendelijk naar de mevrouw achter de pc binnen. 'Als het ietsje harder had gevoren, hadden we het kunnen vergeten. Het past niet goed doordat de uitgezette stenen, maar het zit dicht. Als het is ingeklonken, over een maandje of zo, maakt de gemeente het netjes af.'

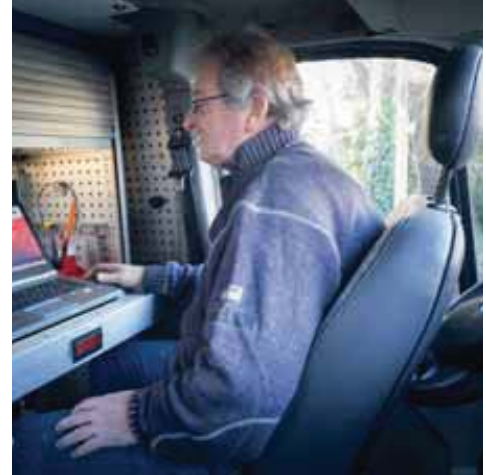
10.00 uur Het zand is aangeveegd, de materialen opgeruimd, nu noteren dat het voor mekaar is. Hij draait z'n chauffeursstoel 180 graden en opent z'n kantoortje. 'Heel handig, alles bij de hand: ik kan op de computer precies zien welk huis bediend wordt vanuit welke kraan.

Ook de planning zit erin: wat, waar, wanneer? En ik kan op dit soort momenten meteen even op intranet kijken of in m'n mail of er nog OR-berichten zijn binnengekomen. Ja, kijk, de agenda voor de OR-vergadering volgende week. OR-stukken kan ik hier zelf printen en op een rustig moment lezen. Je voelt je toch een beetje eigen baas zo, de hele dag alleen op pad.'

11.00 uur De monteur rijdt rustig en beheerst naar z'n volgende adresje in Bilthoven, het laatste stukje over het fietspad. 'Wij mogen overal rijden en parkeren om bij de plekken te komen waar we moeten werken.'

In een voortuin is een meterput met daarin een oude, lekkende hoofdkraan. Die lag onder een berg zand, de nieuwe eigenaar heeft ervoor gezorgd dat de leiding open en bloot ligt. 'Eens kijken wat ik meeneem, niet te veel, niet te weinig: als ik eenmaal in dat gat zit, wil ik er niet telkens uitstappen. M'n lijf moet nog langer mee, het is nu gezond, dat wil ik graag zo houden.'

Z'n gereedschap staat op de rand, hij sleutelt als een slangenmens aan de kraan die, natuurlijk, helemaal onderin aan de zijkant van de put zit. Af en toe wisselt hij de ene tang voor de andere, meteen een moment om z'n rug te rechte, zijn bloed de goede kant op te laten stromen en en passant voorbijgangers vriendelijk te begroeten. Met dit bijltje heeft deze vakman al honderden keren gehakt, alles loopt zoals het hoort. 'Zo, die meneer is weer gered met z'n kraan.'

12.15 uur Lunch op steunpunt Soestduinen. Hij is nog niet binnen of Van den Born krijgt het om z'n oren. 'Zeg, die wachtdienstregeling hè...' De betreffende collega loopt te dollen, hij begint er elke keer over als hij de OR-man ziet, maar stiekem is het een serieuze kwestie. Alle Vitens-mensen op 24-uurs afdelingen hebben wachtdiensten: een aantal keren per jaar in avond-, nacht- en weekenduren stand-by en als er genoeg aan de hand is volop aan de slag. Dat is zwaar en voor oudere monteurs nog zwaarder. Dus is er een regeling dat ouderen minder wachtdiensten draaien en op een gegeven moment geen meer. Die regeling wordt veranderd, met medewerking van de OR. Vooral jongere monteurs zijn niet blij met de voorstellen, zij moeten bijna tot hun pensioen door met wachtdienst. 'Ik ben al een paar jaar vrijgesteld, die "luxe" hebben de jongere collega's niet straks meer. Wij hebben eruit gehaald wat erin zat, maar het resultaat is niet voor iedereen tevredenstellend. Wel hebben we afgesproken dat er tussentijdse evaluaties komen, want als dit leidt tot meer verzuim en lichamelijke klachten, is dat slecht voor de mensen en het bedrijf.'

13.00 uur Via het idyllische Lage Vuursche rijdt hij naar Hilversum, hij kent de routes hier als z'n broekzak en rijdt steeds anders wegen. Twee adressen in één Hilversumse straat hebben problemen met hun waterleiding. De eerste klant vertelt dat de loodgieter de waterleiding niet dicht kreeg om de vlotter in het toilet te repareren. 'Geen wonder, volslagen vastgeroest', constateert Van den Born, waarna hij de nodige spullen en een goede lamp uit z'n bus pakt en het gat in duikt om de aansluiting te vernieuwen. Kijken, wrikken, kijken, trekken en voilà los. Een nieuwe erop en klaar is Willem.

Twee deuren verderop lekt de leiding, net voor de kraan, waarschijnlijk doordat een voorganger er geen beschermstukje op heeft gezet. De monteur maakt een nieuwe aansluiting. Inpakken, administreren en verder.

Als hij wegrijdt, steekt de eerdere klant over en zoekt z'n blik. 'Alles in orde?', vraagt de Vitens-monteur, met z'n raampje open. 'Zeker, is het normaal dat er bruin water uitkomt? Ja? Oké, nou, heel erg bedankt voor de service.'

'Fijn, een tevreden klant', lacht Willem van den Born. 'De dankbaarheid van ooit is een beetje omgeslagen, iedereen is gewend dat er altijd water is, we zijn er zo afhankelijk van geworden dat de ergernis soms al hoog zit als we een half uurtje op ons laten wachten. En voor je het weet, sta je op Facebook. Dus vriendelijk blijven is het devies. Dat ben ik trouwens altijd, van mezelf, dat stemt mensen wat milder. Ach, vaak zijn ze ook gewoon blij dat je er bent. Het is een fijn vak, problemen oplossen voor mensen.'

15.30 uur Een uurtje tijd over voor brandkranencontrole, echt zo'n klusje voor het einde van de dag. Hij kijkt op de kaart waar er nog installaties te keuren zijn, en ziet dat er vlakbij een is. Maar eerst even z'n telefoon oppakken. Een telefoontje uit Friesland, een collega wil wat met de OR bespreken, vanzelfsprekend vertrouwelijk. De OR werkt met contactpersonen en daar is Van den Born er een van. 'Vroeger kenden we iedereen, nu zijn we daar te groot voor.' Hij en een collega rijden geregeld, buiten de vaste tweewekelijkse OR-dag in Zwolle, naar ergens in het land om aan te schuiven bij een werkoverleg. Om te horen wat er speelt, om te zorgen dat mensen weten wie ze zijn en waarvoor ze bij hen terecht kunnen als er wat is. 'Je moet niet te veel beloven, over individuele zaken gaan we niet en we

adviseren in principe altijd om eerst met de leidinggevende te overleggen. Alleen als iets voor meer mensen geldt, kunnen we aan de slag.'

16.30 uur Op huis aan. Eerst douchen, welverdiend na een dag fysieke arbeid. Rond half zes komt het eten op tafel. Hollandse pot: boerenkool met worst. Daarna samen afwassen, met de hand, want 'geen afwasmachine en ook geen kinderen meer in huis' en dan op de bank voor het Journaal.

20.30 uur Tijd voor ontspanning. 'Werken moet, en ik heb er geen hekel aan, maar ik ben niet getrouwd met Vitens. Je moet ook andere dingen doen, met andere mensen, anders wordt je kringetje te klein. De avonden en de weekenden zijn voor mezelf. 's Avonds repeteer ik vaak een uurtje op de trombone, ik speel al m'n leven lang in bigbands en blaaskapellen. In het weekend ga ik met de "oude mannen" rennen en daarna een potje voetbal op het schoolplein.'

22.45 uur Op één oor, 'lekker op tijd, want een monteur moet een dag lang zowel lichamelijk als geestelijk scherp zijn en dus goed uitgerust.' <

WERKT BIJ...

Vitens, het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland voor de provincies Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht houdt hoofdkantoor in Zwolle. Ruim 1400 werknemers zijn 24 uur per dag, zeven dagen in de week aan de slag voor 5,5 miljoen klanten in Nederland, bedrijven en particulieren. Het heeft een eigen drinkwaterlaboratorium in Leeuwarden.